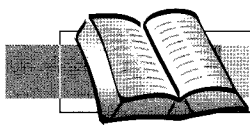

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

De ongerechtigheden op Jezus

Doch de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.

Jesaja 53:6b

Het woord ongerechtigheid dat door Jesaja gebruikt wordt, is eigenlijk afgeleid van een uitdrukking, die betekent: afbuigen van de goede weg; de waarheid verdraaien. De nadruk valt daarbij vooral op de zondige gezindheid van het hart, die schuld is voor God. Wij hebben de weg des Heeren verlaten en eigen wegen gekozen.

Wij verwierpen de waarheid en geloofden de leugen.

Door dit alles zijn wij slaven van de duivel en de zonde geworden, en die tiran sleept ons, als genade niet tussenbeide komt, voort naar het eeuwig verderf.

Naar Gods recht en onze ongerechtigheden, hebben we ook niet anders verdiend. Die straf zijn we eeuwig waardig. En wie door Gods Geest onderwezen wordt, leert dat ook van harte onderschrijven: "dies ben ik, HEER, Uw gramschap dubbel waardig!"

Maar nu is dit het wonder voor de Kerk Gods, dat de ongerechtigheid hén niet eeuwig treft, maar dat de HEERE onzer aller ongerechtigheid op Hém heeft doen aanlopen.

Op Hem, op de Knecht des HEEREN, op het Lam Gods, is die last gelegd. Maar daarmee is dan ook ineens gezegd, hoe bitter Hij daarvoor moest lijden.

Het Lam moest dragen wat Gods Kerk anders eeuwig in de hel had moeten lijden, en bovendien moest het Lam aan de eisen van Gods gerechtigheid voldoen.

Aan Hem heeft de Heere de ongerechtigheden van Zijn volk bezocht. Hij droeg de straf. Hij werd verbrijzeld en gestriemd. De toorn Gods moest Hij dragen.

In diepe godsverlating heeft Hij ten volle doormaakt wat een geopende hel en een gesloten hemel is.

Hij is tot zonde voor zondaren gemaakt, opdat er voor ongerechten gerechtigheid zou zijn.

De Heere Zélf dacht deze wondere weg der verlossing uit en heeft de schuld van Zijn volk uit Zijn boek gedaan, door die te laden op Zijn eniggeboren Zoon. Door Hem te treffen met de vloek die wij verdiend hebben. Zó wordt God op het hoogst verheerlijkt en de goddeloze gered.

Zó worden de deugden Gods groot gemaakt en doemschuldigen gaan vrijuit.

"Doch de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen".

Zijn dat de ongerechtigheden van alle mensen?

Daar geeft de Schrift geen grond voor, al hoor je dat vandaag nog zo vaak. O zeker, het offer van Christus is groot genoeg. Zelfs voor de grootste der zondaren. Je kunt niet zó verloren zijn; je kunt niet zó ver afgedwaald zijn; het ongelooft kan zó taai niet zijn, of de Heere weet er raad op.

Vanwege het volkomen offer van Christus wordt, zo zeggen onze vaders in de Dordtse Leerregels, het heil

en de zaligheid een ieder aangeboden. Onvoorwaardelijk en welgemeend. De boodschap van het heil komt tot allen die dit Woord horen: *geloof in de Heere Jezus Christus, en u zult zalig worden, bekeert u, en geloof het Evangelie!*

Maar de genade is particulier! Christus is gestorven voor Zijn Kerk. We hebben geen deel aan Hem dan alleen in de weg van bekering en geloof. Dan alléén mag ik zeggen dat Christus voor mij gestorven is.

Dit woord betekent dus niet dat alle mensen zalig worden. De Bijbel leert ons geen álverzoening.

Het betekent ook niet dat Christus voor alle mensen zonder onderscheid de schuld betaald heeft, en het nu van de keuze van de mens afhangt of hij daar gebruik van maakt of niet. Er is ook geen algemene verzoening!

Onzer aller ongerechtigheid, dat is de taal van het geloof; de taal van het arme-zondaars-geloof die geleerd wordt op de school van de Heilige Geest. En dat geloof begint met berouw. Dat wil zeggen: met smart, met zelfverloochening, met verlies, met de dood!

Onzer aller ongerechtigheid! Dat zeggen mensen die met smart en schuld-

Inhoud

Meditatie:	
De ongerechtigheden op Jezus . . .	1
Bijbelstudies: Een nieuwe openbaring des Heeren aan Abram (1) 2	2
Curatorium van de Theologische School	3
Een stervend leven (4)	4
Commentaar: Gemeenteraadsverkiezingen	5
Het geweten en de gewetensvorming (2)	7
Kerknieuws	8
Berichten	9
Predikbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@klikSAFE.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland, per jaar:
Europa € 56,-
Canada \$ 98,-
Amerika \$ 85,-

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

besef moeten belijden: Heere, daar hoor ook ik bij; ook ik ben van U afgevallen; ook ik heb U verdriet gedaan met mijn zonde en vermoed met mijn ongerechtigheden!

Wee ons, wanneer we onszelf bij dit "onzer" rekenen zónder oprechte bekering tot God. Lippentaal maakt ons niet zalig.

In dit "onzer" is de levende kerk genoemd.

U moet dus niet denken dat u er bij hoort, omdat u gedoopt bent, omdat u Avondmaal viert, omdat u een trouw meelevend gemeentelid bent, omdat u wel eens een versje of een tekst hebt gehad.

Neen, hier worden zij bedoeld, die uit Góð geboren zijn; die als een arme zondaar leerden vragen naar de weg des heils.

Wie door Gods Geest wordt ontdekt aan zijn ongerechtigheden, leert het inleven dat hij waardig is dat het oordeel Gods hem tref; dat het rechtvaardig is als hij eeuwig de gevolgen van zijn ongerechtigheid moet dragen; dat hij door zijn val zó verdorven is, dat uit hem in der eeuwigheid geen goed voortkomt.

Wat wordt het dan bang, als we ons schuldenregister al groter zien worden en we nergens een weg ter ontkoming zien.

Geloof gerust dat het geen beschouwing was toen de dichter uitriep: "ik

wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen, en alle hoop mij gans ontviel, daar niemand zorgde voor mijn ziel".

De vorige vertroosting en bemoedigen hebben daar geen kracht meer, zodat het aan onze zijde eeuwig omkomen wordt.

Maar welk een wonder, als dan de Heilige Geest, Die niet alleen zondaren overtuigt van zonde maar ook Christus verheerlijkt in Zijn borggerechtigheid, ons gaat inleiden in dit wonderde woord van Jesaja: *doch de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.*

Ziende op de lijdende Borg wordt aan de voet van het kruis een verloren zondaar getroost door dit "nochtans des geloofs", en mag hij de hand des geloofs leggen op dit Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt.

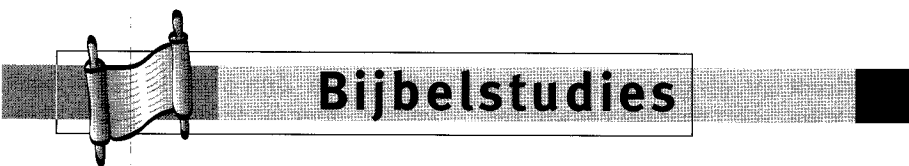
Onze ongerechtigheden hebben ons de hel waardig gemaakt, en die ongerechtigheden deed nu de HEERE op het Lam aanlopen.

Hij droeg onze ongerechtigheden. Welk een voorrecht als we dit mogen weten; als we in dat heil mogen delen.

O wonderde liefde van God: ónze, ja ook mijn ongerechtigheden op Hém.

En Hij heeft die ongerechtigheden weggedragen!

's-Gravenhage, ds. J. Driessen

Een nieuwe openbaring des Heeren aan Abram

Genesis 15:1-5

Hoogten en diepten

In Genesis 14 wordt ons beschreven hoe Abram een indrukwekkende overwinning heeft behaald op het leger van vier koningen. Door zijn overwinning mocht hij Lot bevrijden. Abram was strijder en overwinnaar. Zo is het met al Gods kinderen. Het blijft hier een strijdende kerk, maar in Christus is de overwinning zeker. We zagen Abram in Genesis 14 onder de zegenende handen van de priesterkoning Melchizedek. In die handen zagen we de zegenende

handen van de komende Christus. Melchizedek deelde brood en wijn uit. Zo heeft Christus gaven genomen om uit te delen aan wederhorigen. Genesis 14 spreekt ook over Abrams ontmoeting met de koning van Sodom. Als overwinnaar had Abram recht op heel de buit, maar hij gunde alles aan de koning van Sodom. Hij wilde niet dat er gezegd zou worden dat de koning van Sodom Abram had rijk gemaakt. Abrams rijkdom lag immers in God. Gelukkig het volk dat rijk is in God, in

Curatorium van de Theologische School

Zo de Heere wil en wij leven zal het Curatorium van de Theologische School vergaderen op maandag 29 tot en met woensdag 31 mei. Deze dagen zijn bijzonder bestemd om die personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan de Theologische School. Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen.

Bij de aanmelding dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a) degene die zich aanmeldt, moet minstens één jaar belijdend lid zijn van onze Gereformeerde Gemeenten.
- b) bij de aanmelding moet een door de kerkenraad verleend attest ingesloten zijn. Dit attest is aan de betrokkene persoonlijk overhandigd.
- c) de schriftelijke aanmelding moet vóór 29 april in het bezit zijn van de secretaris.

Aan de kerkenraad wordt een formulier toegezonden ter volledige invulling. Hierop dient ook te worden vermeld de uitslag van de stemming; afzonderlijk de stemverhouding van de ouderlingen en diakenen. Aan de persoon die zich heeft aangemeld, wordt een formulier toegezonden waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door hem wor-

den verstrekt. Als de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het betreffende formulier dient de mening van de consulent te worden weergegeven.

Genoemde formulieren dienen zo spoedig mogelijk aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. Aan de betrokkene wordt tijdig bericht op welk adres en op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden. Alle correspondentie moet worden gericht aan de secretaris van het curatorium;

ds. J.W. Verweij

Molenlaan 1, 4401 CB Yerseke.

De God aller genade ontferme Zich over onze gemeenten in het Aangezicht van Sions Koning. Hij verlene ons uit Zijn volkomen Middelaarsbediening de gaven in Zijn gemeente tot de uitbreiding en instandhouding van Zijn Koninkrijk. Dan kunnen de dienaren niet gemist worden! Hij schikke henzelf ons toe, die van Hem verkoren en geroepen zijn tot deze onmogelijke maar zo heerlijke dienst. In het midden van ons mocht wel een gedurig gebed opgaan, tot het welzijn van Sion en voor de uitbreiding van Zijn rijk, naar Zijn toezegging. Onzerzijds zijn er geen redenen, immers alles getuigt tegen ons, maar naar het vrije

van Zijn eeuwig welbehagen mocht God opstaan en Zich over Sion ontfermen.

De opdracht van de Heere des oogstes heeft ook nu niets aan haar kracht ingeboet: 'Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier maanden en dan komt de oogst? Zie, Ik zeg u: Heft uwe ogen op en aanschouwt de landen, want zij zijn alrede wit om te oogsten' (Joh.4:35). Laten wij dan de Heere des oogstes bidden dat Hij nog arbeiders uitstote in Zijn oogst! In deze oproep om van 's Heeren wege mannen te mogen ontvangen die tot dienaren des Woords worden opgeleid is ook begrepen de oproep om mannen die te zijner tijd als zendingspredikant zullen mogen uitgaan. De nood dringt ook op de onderscheiden zendingsgebieden! 'En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde zijn'.

De curatoren met de docenten en de studenten bevelen zich bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De HEERE verlene ons elkanders lasten te mogen dragen en alzo de wet van Christus te mogen vervullen.

Namens het curatorium:

ds. J.J. van Eckveld, voorzitter

ds. J.W. Verweij, secretaris

Christus. Hij is de rijkdom van Zijn kerk.

Zo stond Abram in Genesis 14 op de hoogte des geloofs. Hij was daar echt de vader der gelovigen. En hoe was het nu in Genesis 15? Wij ontmoeten Abram hier als een man vol vrees. Hij voelde zich bedreigd. Misschien was hij wel bang dat de vijanden die hij verslagen had weer terug zouden komen. Hij voelde zich ook tekort gedaan. Was dat nu dezelfde Abram? Ja! In Genesis 14 was hij op de hoogte, in Genesis 15 was hij in de diepte. Al Gods kinderen zullen zich hierin erkennen. In het geestelijke leven kunnen de hoogten en de diepten zo dicht bij elkaar liggen. Op het ene ogenblik zei David dat hij

met zijn God over een muur zou springen, maar op het andere ogenblik vreesde hij nog een der dagen in de handen van Saul om te komen. Op het ene ogenblik was Elia op de Karmel op de hoogte des geloofs, maar op het andere ogenblik was hij in de diepte, toen hij moedeloos onder de jeneverboom lag. Het kan zo dicht bij elkaar liggen. Met het oog daarop zei Ledeboer eens dat zijn naam "Op en neer" was. Dat ligt niet aan de Heere. De Heere is geen God van op en neer. Hij is de Ja en de Amen, de Getrouwe en de Onveranderlijke. Nee, dat ligt niet aan de Heere, maar Gods kinderen zijn zo zwak, zo klein van krachten, zo wantrouwend. We moeten maar heel

goed erg hebben in het verschil tussen geloof en geloven. Al is het geloof in de wedergeboorte in het hart geplant, daarom gelóóft het geloof niet altijd. Het geloof kan soms zo begraven liggen onder duizend en een bezwaren, die de overhand hebben.

Een trouwe God

Weet u wat zo'n wonder is? De Heere liet Abram in die diepte niet omkomen. We lezen immers in het eerste vers: "Na deze dingen geschiedde het Woord des HEEREN tot Abram in een gezicht: Vrees niet, Abram!" Als de Heere iets zegt tegen de Zijnen, dan is het altijd een woord op zijn pas. Als de Heere zegt: "Vrees niet", dan is er op

dat ogenblik ook vrees. Zo was er op dat ogenblik vrees in het hart van Abram. De Heere weet, wat er omgaat in het hart van Zijn kinderen. Hij weet van hun strijd, hun vragen, hun onmogelijkheden. Het ligt alles open voor Zijn Aangezicht. Gods kinderen voelen zich soms zo alleen, zo verlaten, zo vol vrees, maar de Heere laat hen niet alleen. Zij gevoelen zich soms zo op zichzelf teruggeworpen, maar de Heere laat hen niet aan zichzelf over. Let erop Wie de God van Abram is. Hij is nog Dezelfde:

- De God van Abram is een God, Die de Zijnen *opzoekt*, als zij in de diepte zitten. Als het ongelof in hun hart de overhand heeft en als het uitzicht naar boven ontbreekt. Daarin is de Heere altijd weer de Eerste. Het levensboek van Abram en van ieder die de Heere vreest, spreekt daarvan. Hij laat nooit varen het werk dat Zijn hand begon. Hij laat Zijn volk niet eindeloos in het verdriet.

- De God van Abram is een God Die tot de Zijnen *spreekt*. Hij spreekt tot hen in de prediking van Zijn Woord. Onvergetelijke kerkdiensten, waarin het spreken Gods doorklonk tot in het diepst van ons hart. Hij spreekt tot hen als ze het Woord onderzoeken. Bent u nooit, toen u in uw Bijbel las, alleen met de sprekende God overgebleven? Hij spreekt ook tot hen als Hij een Woord uit de Schrift met zoveel kracht in hun hart legt, dat het onmogelijk wordt om niet te geloven dat de Heere Zelf tot ons spreekt. En als Hij spreekt, dan spreekt Hij als Machthebbende. Dan wordt alle vrees, ongelof en tegenstand overwonnen door het gezag van Zijn Goddelijk spreken. Als de Heere zo tot onze ziel spreekt, dan wordt Zijn Woord tegelijk daad. Dan gebeurt er wat. Het moet dan ook onze aandacht hebben dat er staat dat het Woord des Heeren *geschiedde* tot Abram.

- De God van Abram is ook een God, Die een Woord *op zijn pas spreekt*. Hij komt in Zijn spreken precies op tijd. Zijn Woord is precies gepast voor de situatie waarin de ziel zich bevindt. Als Hij een woord van troost spreekt, dan doet Hij dat als er droefheid is. Als Hij een woord van bemoediging spreekt, dan doet Hij dat als er moedeloosheid is. Als Hij een woord van beschaming en vermaning spreekt, dan doet Hij dat als we vastzitten in zonde en in ongelof. Zo sprak de Heere tot Abram: "Vrees niet", omdat Abram zo bevreesd was.

Het wonder van Gods komen

"Na deze dingen geschiedde het Woord des HEEREN tot Abram in een gezicht, zeggende Vrees niet!" Wat een wonder zal dat voor Abram zijn geweest. Hij voelde zich bevreesd en verlaten. Maar nu liet de Heere zien dat Hij hem niet vergat. Dat Hij een God is Die terugkomt. Die altijd weer de Eerste wil zijn in het leven van een vrezend en ongelovig volk, dat Hem zo vaak uit het oog verliest. De Heere is een getrouwe God, Die steeds opnieuw spreken wil in het leven van de Zijnen. Hij was Zijn werk met Abram begonnen in Ur der Chaldeeën. Hij had Abram geroepen uit de duisternis van het heidendom. Hij had Abram niet beschaamd op zijn reis naar het land dat God hem wijzen zou. Hij had hem in Kanaän gebracht. En ook nu liet Hij Abram niet in zichzelf tobben. Zo is de Heere nog. Dat is Zijn genade. Al Gods

kinderen weten dat als de Heere komt, Hij alles meebrengt. Hoe groot is dan Zijn wonderlijke trouw.

Er staat uitdrukkelijk bij dat de Heere tot Abram sprak in een *gezicht*. Dat geeft nog meer nadruk aan Gods spreken. Er is verschil tussen een droom en een gezicht. Men kreeg een gezicht terwijl men niet sliep, maar klaarwakker was. Als de Heere Zijn Woord een bijzondere klem wilde geven, sprak Hij in een gezicht. Dat gold zowel onder het Oude als onder het Nieuwe Testament. Zo sprak Hij tot Petrus en Paulus in een gezicht. Let wel, nu spreekt de Heere altijd door Zijn Woord. Een Woord dat u leest, dat u hoort, dat u te binnen gebracht wordt. Maar als de Heere spreekt, dan spreekt Hij altijd met kracht. Is Zijn Woord u lief geworden? (*wordt vervolgd*)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

Een stervend leven

(slot)

Kohlbrugge en Da Costa

We moeten een goed zicht hebben op die actieve en passieve heiligmaking. Anders kunnen er, ook onder overigens rechtzinnige belijders van de waarheid, wat vreemde opvattingen ontstaan. Dat is bijvoorbeeld ook het geval geweest met de onder ons wel bekende Kohlbrugge. Hij was een bekwaam theoloog en schreef een proefschrift over Psalm 45. Hij is nooit toegelaten tot de kansel in de Nederlandse Hervormde Kerk. In Nederland is hij ook niet meegegaan met de Afscheiding van 1834. Van hem wordt wel gezegd dat hij twee keer tot bekering is gekomen. De eerste keer in zijn studententijd tot de gereformeerde religie. De tweede keer toen hij de komma ontdekte in Romeinen 7:14: 'Want wij weten, dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde.'

Tot dan toe had hij dat vers altijd zonder komma gelezen. Wanneer je dat doet, is 'vleselijk' een bijwoord. Dan staat er: wat het vlees aangaat, mijn zondige aard, ben ik verkocht onder de zonde, maar gelukkig heb ik nog een ander deel. Maar als je het vers wél met een komma leest, is het een bijvoeglijk

naamwoord. En dan staat er te lezen: ik ben totaal verloren in mijzelf; er is in mij geen goed. Welnu, toen Kohlbrugge dat vers op die manier las, betekende dat een geweldige schok in zijn leven. Die komma sneed hem van zijn leven af, maar deed hem anderzijds zijn leven zien in de Middelaar. Hij heeft toen over dit vers een preek geschreven met wel zeer radicale uitdrukkingen als: 'Nu is de Wet voor mij een lijk geworden'. Iets dergelijks is nergens in Gods Woord te vinden.

Op die preek heeft de christen-jood Da Costa gekwetst gereageerd en daarop reageerde Kohlbrugge weer. Zo ontstond de bekende briefwisseling tussen deze twee mannen. En die polemiek ging in het bijzonder over de inhoud van het begrip 'heiligmaking'. Kohlbrugge zei: 'Niet alleen mijn rechtvaardigmaking, maar ook mijn heiligmaking ligt in Christus'. Da Costa zei daarop dat Kohlbrugge de heiligmaking loochende. Er moet toch in het leven gestreden worden tegen die driehoofdige doodsvijand? Er is toch een heiligmaking in de praktijk van de godzaligheid? En er is wel sprake van een toegekende gerechtigheid, maar nergens staat toch iets over een toegerekende

heiligheid? Eigenlijk hadden Kohlbrugge en Da Costa allebei wel gelijk en allebei ook ongelijk. Kohlbrugge heeft gelijk als hij zegt dat heiligmaking wat anders is dan werkheiligheid. Maar hij had te weinig oog voor het onderscheid tussen de actieve en de passieve heiligmaking. Kohlbrugge ging scheef ten aanzien van de actieve heiligmaking, waaraan hij weinig of geen waarde toekende. Dan houd je derhalve ook veel te weinig rekening met het werk van de Heilige Geest. Nog één stap verder en je bent antinomiaan, dat wil zeggen iemand die niets van de Wet moet hebben. Da Costa heeft dus wel gelijk in het beklemtonen van de actieve heiligmaking. Maar Da Costa heeft ongelijk, als hij zegt, dat er geen sprake is van een toegerekende heiligheid. Zondag 23 leert ons anders!

Schuld en smet

Er is dus een passieve of lijdelijke heiligmaking, die vervat ligt in het uur van de levendmaking. Maar ook is er een actieve of dadelijke heiligmaking, namelijk in de weg der waarachtige bekering. Het is het werk van de Heilige Geest in de zondaar. Dat werk is echter in dit leven onvolmaakt. De rechtvaardiging (waarbij de schuld wordt weggenomen) geschiedt aanstonds volmaakt, maar de heiligmaking (waarbij de smet der zonde wordt weggenomen) geschiedt trapsgewijs. We zeggen wel: de heiligmaking is volmaakt in de delen (ziende op de weldaad die geschonken is in de wedergeboorte), maar ze is niet volmaakt in de trappen. In dit leven blijven immers in Gods kinderen de overblijfselen der zonde tot de laatste snik. Die oude mens levert strijd met de nieuwe mens. Want wat een strijd is er ook menigmaal te strijden in het leven van Gods kinderen. Wat een strijd in een weg van heiligmaking na ontvangen genade. Paulus zegt: 'Ik dan doe datzelfde nu niet meer, maar de zonde, die in mij woont' (Rom. 7:17). Paulus doelt daarmee op het overblijfsel van de zonde, dat in hem werkt. Hij is wel geen slaaf meer van de zonde, maar toch blijft de strijd. De strijd tussen het vlees en de geest. De strijd tussen de oude en de nieuwe mens.

De geestelijke scheikunde

Ds. G. van Reenen spreekt in het voorwoord van zijn boek over de samenkomsten tussen Bart en Kees over het boek Ruth over 'de geestelijke scheikunde'. Hij kreeg in zijn leven te zien

zijn eigen 'ik', waaruit nog nooit iets goeds was voortgekomen en ook nooit iets goeds zou voortkomen. Maar hij zag ook op dat 'ik' als vrucht van wedergeboorte. Dat 'ik' dat heilig is en nooit zondigt en dat voorwerp is van Gods gunst.

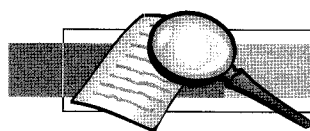
Van Reenen schrijft dan: 'Zo zag ik, dat ik een twee-mens was. Ik was een Ezau en tegelijk een Jacob; een Manasse en tegelijk een Efraïm; een Farizeeër en tegelijk een tollenaar. Ik zag nu in, hoe ik altijd dezelfde dwaasheid begaan had van een Izaäk, die de oudste zoon de beste zegen gunde, en dat ik als Jozef mijns Vaders rechterhand had gevat om die te leggen op Manasses hoofd, doch nu had de Heere altijd de tweede zoon getrokken voor de eerste'. Wat was toen de ziel van Van Reenen aangenaam gesteld door die les in de geestelijke scheikunde. Nu werd de apostel zo duidelijk verstaan in Romeinen 7. En de

verzuchting was of de tweede nu maar mocht heersen over de eerste en dat de meerdere de mindere mocht dienen. Maar dat is niet altijd zo geweest. Nee, vaker het tegenovergestelde. En de strijd blijft tot het einde toe. Maar hoe groot dan ook te mogen ervaren – en mocht dat ook onze ondervinding zijn:

*Als ik, omringd door tegenspoed,
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven;
Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt,
Uw rechterhand
Zal redding geven.
De HEER' is zo getrouw als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij volenden;
Verlaat niet wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

's Gravenpolder,

ds. J. Schipper

Commentaar

Gemeenteraadsverkiezingen

De regeringspartijen CDA, VVD en D66 hebben bij de verkiezingen van de gemeenteraden vorige week dinsdag een hele veer moeten laten. Hebben de kiezers deze partijen afgestraft vanwege de impopulaire maatregelen die het kabinet-Balkenende heeft genomen om de Nederlandse economie uit het slop te helpen? Het lijkt er op. De PvdA heeft een historische overwinning behaald. Ook de andere oppositiepartij, de SP van Jan Marijnissen, sleepte veel nieuwe zetels in de wacht. De Christen Unie heeft kennelijk ook goed garen gesponnen bij het voeren van oppositie tegen het kabinet. Deze partij won 42 raadszetels, landelijk gezien. Helaas heeft de SGP landelijk 9 raadszetels verloren. Omgerekend naar Tweede Kamerzetels zou de partij er nog wel twee overhouden, maar het staatkundig gereformeerde geluid is weer wat verder teruggedrongen. Al mogen we dankbaar zijn dat dit geluid nog wordt gehoord. Door de afkalving van het CDA is het seculiere blok weer aanzienlijk versterkt. De zeggenschap van

het Woord van God in de samenleving blijkt weer te zijn afgenomen. Een benauwende ontwikkeling voor de toekomst. Ons land wordt steeds meer een land waarin godsdienst als een achterhaalde zaak wordt beschouwd. Wie zou niet wenen?

D66 weggestemd

Dat een partij als D66 nagenoeg van het toneel is verdwenen, daar behoeven we niet rouwig om te zijn. Deze partij heeft niet veel anders op haar conto staan dan de afbraak van christelijke normen en waarden in onze samenleving. Abortus, euthanasie, homohuwelijk, prostitutie, bordeelbeleid, het zijn allemaal onderwerpen waarop deze partij in de achterliggende periode helaas heeft weten te scoren vanwege de sleutelpositie in het kabinet Balkenende. Nu die partij bijna uit de politiek is verdwenen, moeten we overigens niet verwachten dat het liberijnse gedachtegoed van deze partij niet voortleeft in onze samenleving. Dat gedachtegoed vinden we bij andere partijen terug. We vinden het ten diepste

terug in ons eigen hart. Ni Dieu, ni maitre: Geen God en geen meester. De VVD is wat dat betreft niet beter. Ondanks dat mogen we dankbaar zijn dat D66 verdwijnt. Telkens opnieuw wisten de vertegenwoordigers van deze partij bressen te schieten in de normen en waarden die vanouds in onze samenleving door het christendom zijn gestempeld. Veel is geslecht.

Christelijke normen

We hopen dat, als de PvdA aan de macht komt bij de Kamerverkiezingen, deze partij meer respect zal tonen voor de christelijke wortels van onze samenleving, al zal dat zeker niet in alle opzichten het geval zijn. Als het gaat om het begin en het einde van het leven zijn de socialisten ook bezet met het virus dat zelfbeschikking heet. Ongeboren levens zijn ook bij hen niet veilig. De beschermwaardigheid van het leven, ook aan het einde daarvan, staat bij de PvdA in een heel ander licht dan dat op grond van Gods Woord zou moeten zijn. Dat zal niet anders worden als er een coalitie tot stand komt met de SP. Maar, zoals het er nu voor staat, zullen vrijheid van godsdienst en het grondwettelijke recht op eigen scholen meer bescherming genieten dan bij de fanatieke bestrijders daarvan bij D66. Wellicht dat daarbij een rol kan spelen dat allochtonen die zijn gaan stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen, voor ruim 80 % gekozen hebben voor de PvdA. Een groep mensen waar de PvdA niet omheen kan. Al ben ik van mening dat nauwe samenwerking van reformatorische christenen met moslims vanwege de totaal tegengestelde godsdienstige visie geen bruikbare optie is, kunnen dit soort ontwikkelingen er wel toe bijdragen dat onze scholen wat minder gevaar lopen en dat de vrijheid van godsdienst niet al te zeer zal worden aangetast. Overigens moeten we daarbij wel bedenken dat er ook onder de moslims sprake is van een geweldige secularisatie. Of de jongeren onder hen, even voorbijziende aan de kleine groep radicalen, zich net zo sterk zullen maken voor vrijheid van godsdienst en van onderwijs als hun ouders, valt te bezien. Laten we het hopen. Op grond van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen is in de toekomst een rode regeringscoalitie niet ondenkbaar. Het is te vrezen dat dit de secularisatie nog verder zal aanjagen. Als het om bijbelse normen en waarden gaat, hebben we ook van een rode coalitie weinig goeds te verwachten.

Jonge kiezers

Ondanks alle pogingen van de politieke partijen om ook jongeren meer bij de verkiezingen te betrekken, is men daar niet in geslaagd. Ook het feit dat het aantal jongeren dat op een kieslijst voor de raadsverkiezingen stond, fors is toegenomen ten opzichte van vier jaar geleden, heeft de jongeren niet kunnen verleiden massaal naar de stembus te gaan. Meer dan de helft (53 procent) van de jonge kiezers tussen 18 en 29 jaar is niet gaan stemmen. De ouderen verstaan in dat opzicht meer hun verantwoordelijkheid. Het opkomstpercentage was het hoogst onder de 50 tot 64-jarigen. Hoe het met de opkomst van jongeren gesteld is per politieke partij, is niet bekend. Ik denk dat de opkomst onder de SGP-jongeren hoger zal liggen dan het landelijke cijfer voor deze doelgroep. Waarom denk ik dat? Alleen al vanwege het feit dat de SGP, landelijk gezien toch een kleine partij, zo'n actieve jongerenbeweging heeft. Op plaatselijk niveau zijn kiesverenigingen actief, waarin jongeren volop deelnemen. Studieverenigingen mogen zich in verschillende plaatsen verheugen in een gezonde belangstelling. Dat zal zeker ook in het gaan naar de stembus positief hebben gewerkt. We kunnen daar blij mee zijn. Het zijn immers onze jongeren die te zijner tijd de plaats van de ouderen moeten gaan innemen. De staatkundig-gereformeerde beginselen moeten door hen worden voortgedragen. De Heere geve daarbij de leiding van Zijn Heilige Geest. Wat zou het een voorrecht zijn als jongeren in politiek opzicht actief mogen zijn, gedreven door de vreze des Heeren. Dat ze daarbij gericht mogen zijn op de eer van God en op het ware geestelijke welzijn van land en volk.

Lokale partijen

De gemeenteraadsverkiezingen zijn sterk gedomineerd door de landelijke politici. Dit tot ongenoegen van vele zittende raadsleden, vooral van die van lokale partijen. Zij hebben immers geen vertegenwoordigers op landsniveau. Daarom geven deze verkiezingen ook een enigszins vertekend beeld van de werkelijkheid. Er werd wel gesproken van 'de misleiding van de kiezer'. Uit onderzoek is gebleken dat de meerderheid van de kiezers het storend vindt dat de landelijke politiek zo dominant aanwezig was in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen. Zo werden deze verkiezingen een graadmeter voor de landelijke politieke krachtsverhou-

dingen. Laten Bos en de zijnen zich echter maar niet te vroeg rijk rekenen. Zoals in het RD ook was te lezen, wijzen de verkiezingsuitslagen van de laatste decennia niet in de richting van een verband tussen de raadsverkiezingen en de daaropvolgende landelijke verkiezingen. Vooral de lokale partijen zijn daarbij een storende factor. We mogen met Balkenende hopen dat de kiezers volgend jaar het beleid van dit kabinet op het gebied van veiligheid en ordening van het economisch leven zullen belonen. De geschiedenis leert dat een kabinet met daarin een sleutelrol voor de PvdA al gauw aan het potverteren slaat. Daarbij zouden we wel aan Balkenende willen vragen om de discussie over waarden en normen weer nieuw leven in te blazen en in die discussie wat meer diepgang aan te brengen dan te blijven bij 'fatsoen moet je doen'.

CU

De ChristenUnie zou in kamerzetels vertaald stijgen van drie naar vijf zetels in de Tweede Kamer. Deze partij won 42 raadszetels. Moeten we met deze winst blij zijn? Ik heb daar wat gemengde gevoelens bij. Uiteraard zijn er overeenkomsten. Op verschillende plaatsen wordt in de lokale politiek op een goede wijze samengewerkt. De verschillen zijn daar soms minimaal. En hoewel ik liever deze winst bij de SGP had gezien, kunnen deze 42 raadszetels toch een belangrijke bijdrage betekenen bij de discussie op plaatselijke niveau over ethische vraagstukken als openstelling van winkels, bordeelbeleid en andere items. Samenwerking is op deze gebieden temeer geboden.

Als het echter om het landelijk gebeuren gaat dan heb ik daar toch wel vraagtekens bij. In het recente verleden is al gebleken dat op verschillende terreinen de CU toch een ander stemgedrag in de Tweede Kamer vertoont dan de SGP. De CU wil zich steeds meer profileren en is dan ook een partij die de oppositie tegen het kabinet Balkenende niet schuwkt. Naarmate het aantal zetels toeneemt, zal steeds meer de neiging ontstaan om zich zowel naar de SGP als naar het CDA te profileren. Zal dit niet ten koste gaan van de grondslag? Zal niet de neiging gaan ontstaan om wat water bij de wijn te doen? Is de CU dan niet binnen de kortste tijd net zo'n open partij als het CDA bij wie het christelijke al ver op de achtergrond is geraakt? Dan maakt de CU zichzelf overbodig. De tijd zal het leren.

SGP

Jammer dat de SGP landelijk 9 raadszetels verloor. De oorzaken daarvan? We kunnen er slechts naar gissen. De discussie en verwarring over het vrouwenstandpunt zal zeker een factor zijn geweest. Ook de toenemende secularisatie zal een rol hebben gespeeld. Hoewel ook de SGP in de verkiezingscampagne aandacht heeft gevraagd voor jongeren en ouderen die in de knel zijn gekomen of dreigen te komen, heeft dat niet voldoende gewicht in de schaal gelegd om het aantal raadszetels te behouden. Deze aandacht voor de zwakkeren in de samenleving is door de SGP echter wel geplaatst in het kader van de noodzakelijke economische hervormingen. De komende tijd zal leren of deze evenwichtige benadering op termijn toch niet meer mensen aanspreekt dan een eenzijdige gerichtheid op de aandacht voor de zwakkeren. In de opiniepeilingen voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen kwam de SGP regelmatig uit op drie zetels in de Tweede Kamer. Maar laten we tevreden zijn met hetgeen we nog hebben. Van

der Vlies zei het eigenlijk beter: 'Tevreden is niet het goede woord. Ik ben vooral dankbaar, want we belijden toch dat er Eén is Die er boven staat.' Dat is waar. En de Heere kan nog wonderen doen. Hij wil er wel om gevraagd zijn.

Gebed

Laten we, lezers, toch de mannen in het gebed niet vergeten die - met alle gebrek en met de gaven die hen zijn geschonken - in het openbaar bestuur proberen het staatkundig gereformeerde gedachtegoed uit te dragen. Zij hebben het niet gemakkelijk. Het onbegrip over het SGP-standpunt neemt toe. Het wordt niet meer verstaan, laat staan begrepen. We kunnen veel kritiek hebben als we aan zijlijn aan, maar zij zijn beter af als er zuchters zijn aan Gods genadetroon of de Heere hun werk zou willen zegenen tot welzijn van land en volk. Want wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén; maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen, ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

roeien. Als de godvrezende vrouw David ontmoet, roept ze hem op dat toch niet te doen. Haar hoofdargument daarbij is: 'Zo zal dit u, mijn heer, niet zijn tot wankeling, *noch aanstoot des harten*, te weten, dat gij bloed zonder oorzaak zoudt vergoten hebben' (1 Sam. 25:31). De kanttekening van de Statenvertalers geeft als verklaring: 'U zult geen knagende consciëntie hebben'. Hier wordt een oud Nederlands woord voor geweten gebruikt, dat direct samenhangt met het Latijnse woord *conscientia*, dat heel vaak gebruikt werd door schrijvers als Cicero en Seneca. De letterlijke betekenis van *conscientia* is mede-weten. Als ons geweten spreekt, weten we iets en wel sámen met ons zélf, samen met een ander of met dé Ander, namelijk God. In de Nederlandse ontleening *consciëntie* klinkt de betekenis van het begrip geweten heel duidelijk door. Dat zal de reden wel zijn dat in de oorspronkelijke tekst van de Statenvertaling consequent het begrip *consciëntie* is gebruikt. In latere edities is het vervangen door het woord *geweten*.

Het geweten in het Paradijs

De Schrift leert ons dat álle mensen een geweten hebben. Ook wordt de taak of functie van het geweten aangegeven: *getuigen*. Wie ingaat tegen de in de mens aanwezige kennis van de norm, krijgt te maken met het verschijnsel van het spréken van het geweten. Wie de norm overtreedt, wordt door zijn eigen geweten aangeklaagd. We krijgen lást van ons geweten! Het mede-weten functioneert. Ik weet met mijzelf, dat ik schuldig sta aan een overtreding van de mij bekende norm. Het geweten is ieder mens ingeschapen. Men kan het tot het kennen rekenen in brede zin, maar het is duidelijker als we over het geweten spreken als een afzonderlijke psychische functie, die de Schepper ons heeft verleend.

In het Paradijs leefde de mens in de staat der rechtheid. Toen functioneerde het geweten niet als een beschuldigend, veroordelend geweten. Het getuigde wél. Adam en Eva wisten dat zij in een goede verhouding stonden tegenover God. Tegenover het goede stond toen geen kwaad. Door de ontzettende werkelijkheid van de zondeval begon het geweten van de eerste mensen te spreken in aanklagende zin: 'Toen werden hun beider ogen geopend, en zij werden gewaar dat zij naakt waren' (Gen. 3:7). Adam en Eva wéten en erkénnen dat zij kwaad hebben gedaan. Daarom vluchten zij weg van God in het dichte

Het geweten en de gewetensvorming

(2)
In het inleidende artikel hebben we kennis gemaakt met enkele populaire visies op het geweten. Is het een natuurlijk licht dat ieder mens meedraagt? Valt het geweten samen met hebben van een goed gevoel? Wat moeten we onder het geweten verstaan? Laten we allereerst naar het Woord van de levende God luisteren. Dat is alleen een licht op ons pad.

Het geweten in het Nieuwe Testament

Het Griekse woord *suneidésis* is afgeleid van een werkwoord dat betekent: medeweter zijn met jezelf. Het woord wordt in tweeërlei zin gebruikt:

a) *Er is sprake van een aanklagend en een boos geweten. Zó hanteert Paulus het woord in Romeinen 2:14,15. De apostel zegt daar van de heidenen dat God het werk der wet in hun hart heeft geschreven, hoewel ze de geopenbaarde Wet niet kennen. Zij bezitten, met andere woorden gezegd, een ingeschapen kennis van God. Als de heidenen tégen*

die ontvangen kennis handelen, gaat hun geweten *mede-getuigen!* Dan getuigt dat geweten méde, namelijk 'met het werk der wet, geschreven in hun harten'.

b) *Er is óók sprake van een geheiligd, goed en rein geweten. Het vernieuwende werk van de Heilige Geest in de wedergeboorte strekt zich ook uit tot het geweten van de mens. Zo zegt Paulus in Romeinen 9:1: 'Ik zeg de waarheid in Christus, ik lieg niet (mijn geweten mij mede getuigenis gevende door de Heilige Geest)'.*

Het geweten in 1 Samuël 25

In het Oude Testament komt het woord geweten niet voor, maar de zaak is wel aanwezig. Herinner u de geschiedenis van David en Abigaïl. De vrouw van Nabal trekt David tegemoet, nadat haar man in zijn dwaasheid geweigerd heeft om David en de zijnen te laten delen in het goede van het schaapscheerdersfeest. Ze heeft gehoord dat David in zijn boosheid gezworen heeft Nabal en al de zijnen tot de laatste man te zullen uit-

geboomte van de hof van Eden. Zij zijn niet die zij behoren te zijn! Dat is het innerlijke getuigenis van hun consciëntie.

Een dwalend en een geheiligd geweten

Er zijn nog twee bijbelse gegevens, die onze bijzondere aandacht moeten hebben. Het eerste is dat de mens in zijn drang tot zelfbeoordeling kan *dwalen*. De Heere Jezus Zelf zegt dat tot Zijn discipelen wanneer Hij spreekt over de vervolgingen die Gods kinderen kunnen treffen: 'De ure komt, dat een iegelijk die u zal doden, zal menen God een dienst te doen' (Joh. 16:2). Een voorbeeld daarvan biedt het handelen van Paulus vòòr zijn bekering: 'Ik meende waarlijk bij mijzelf, dat ik tegen de Naam van Jezus van Nazareth vele wederpartijdige dingen moest doen' (Hand.26:9).

Het tweede schriftgegeven is dat de Bijbel lang niet altijd over het geweten spreekt als een aanklagend en boos geweten. Er is ook een *geheilgd, goed en rein* geweten. Het levenvernieuwend werk van de Heilige Geest in de wedergeboorte gaat aan de consciëntie niet voorbij! Een ware christen is een man of vrouw die met 'een vrije en goede consciëntie in dit leven tegen de zonde en de duivel' strijdt (H.C., antw. 32). In Gods kind getuigt het geweten ook van het herstel van de goede verhouding tot God en de naaste. Als Paulus zijn diepste gevoelens over het ongelooft van Israël verwoordt, zegt hij: 'Ik zeg de waarheid in Christus, ik lieg niet (mijn geweten mij mede getuigenis gevende door de Heilige Geest), dat het mij een grote droefheid en mijn hart een gedurige smart is' (Rom. 9 :1).

Samenvatting van de Schriftgegevens

De bijbelse gegevens laten zich als volgt samenvatten. Het geweten is een ingeschapen vermogen of functie van de mens. Deze functie dwingt ons onszelf rekenschap te geven van onze daden en dat naar de normen die wij als gezaghebbend hebben leren erkennen. De Schrift kent geen autonoom geweten, waarop wij ons kunnen beroepen om ons gedrag te rechtvaardigen. Het geweten zelf draagt geen normen aan voor de beoordeling van ons denken en streven, handelen en gevoelen. Het kan zelfs fundamenteel dwalen. De consciëntie functioneert dan ook niet bij ieder mens op gelijke wijze. Het wordt geheiligd en gereinigd door de wedergeboorte.

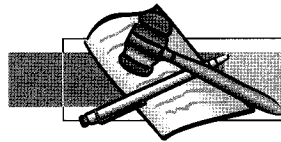
Omschrijving

De bijbelse gedachte – medeweter zijn met jezelf - komt in een aantal omschrijvingen van het geweten terug. Die van Joh. Calvijn biedt in de *Institutie* (III, XIX, 15) een samenvatting van de bijbelse gegevens: 'Zij (de consciëntie) is iets midden tussen God en mens: omdat ze niet toestaat, dat de mens in zich onderdrukt, wat hij weet,

maar hem zolang vervolgt, tot ze hem tot schuldertekening brengt'. De vooroorlogse gereformeerde ethicus W. Geesink gaf een korte en bondige omschrijving: 'De consciëntie is de drang in de zondaar tot zedelijke zelfbeoordeling'.
(wordt vervolgd)

Boskoop,

ds. M. Golverdingen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Dirksland:

ds. J. Schipper te 's Gravenpolder.

Beroepen:

Te Beekbergen:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Enkhuizen:

ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht;

Te Gorinchem:

ds. C.J. Meeuse te Apeldoorn;

Te Goudswaard en te Katwijk aan Zee:

ds. M. Karens te Werkendam;

Te Leerdam, te Rotterdam-

Alexanderpolder en te Westzaan:

ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;

Te Oostkapelle:

ds. J. Driessen te 's-Gravenhage;

Te Ridderkerk: ds. G. Clements te Gouda;

Te Scherpenzeel: ds. P. Melis te Veen;

Te Sint-Annaland:

ds. A. Verschuure te Krabbendijke;

Te Veenendaal:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid.

Bedankt:

Voor Borssele en voor Randburg:

ds. J. Schipper te 's Gravenpolder;

Voor Groningen:

ds. J. Driessen te 's-Gravenhage;

Voor Moerkapelle:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE GOES

D.V. zaterdag 25 maart zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Goes een aangepaste kerkdienst voor mensen met een verstandelijke handicap worden gehouden. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt ds. J. Schipper voor te gaan. Het thema van deze dienst is: "Het woestijnvolk bij Mara" n.a.v. Exodus 15:23. Iedereen, al of niet gehandicapt, is van harte welkom.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 289, gemeente URK.

De nieuwe scriba is: J. Korf, Zandplaat 20, 8321 LL Urk, tel. 0527-683920.

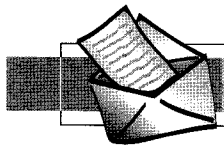
PASTORIEZORGEN

Gezondheid ds. A. Bac

We leven mee met onze ambtsbroeder ds. A. Bac, sinds drie jaar emerituspredikant van de gemeente van Bodegraven. Van zijn vrouw vernemen we, dat hij voorlopig niet in staat is om de gemeenten te dienen. Zijn begeleidende arts had hem eerst een preekverbod van een maand voorgeschreven. Maar nu blijkt dat dit zeker nog wel tot juni zal duren. Zijn gezondheidstoestand had zich na zijn emeritering redelijk gestabiliseerd. Daardoor bleek het mogelijk dat hij naar de lust van zijn hart op de dag des Heeren éénmaal een gemeente in de buurt kon dienen. Dat is geruime tijd goed gegaan. Maar eigenlijk voor hemzelf en voor zijn omgeving vrij onverwacht kwam deze wending, niet ten goede. De laatste maal heeft hij enkele weken geleden op een zondagmorgen in Alphen aan den Rijn gepreekt. Maar daarna ging het voor zijn ervaring niet meer. Hij zag er niet meer overheen.

Waar is de tijd gebleven, dat hij als 32-jarige kandidaat in Boskoop bevestigd werd in 1972? We zijn nu 34 jaar verder. Dan is er heel veel veranderd, in allerlei opzichten. Maar één ding niet, dat is Gods onveranderlijke trouw in de Zoon van Zijn welbehagen. Die is (gelukkig!) niet afhankelijk van een mens of van een bepaalde tijd of van omstandigheden, innerlijk of uiterlijk. Juist dit vaste en dat eenzijdige van Gods genadewerk in Christus moge onze broeder vertroosten en versterken. Hoe vaak zou hij het gelezen hebben voor de bediening van de Heilige Doop? "... een mishagen aan onszelf te hebben, ons voor God te verootmoedigen en onze reinigmaking en zaligheid *buiten* onszelf te zoeken". Om dit nu te mogen beléven. Dit wondere, vertroostende geheim: het is buiten ons. De overdenking hiervan, ook in deze lijdensweken, bidden we hem en zijn vrouw van harte toe. Want er is immers onder de hemel geen andere naam gegeven dan de ene naam: Jezus Christus en Die gekruisigd! Mogen we op deze manier (opnieuw) om lastdragers vragen?

ds. G. J. van Aalst

Berichten

EVANGELISATIEDIENST IN NUNSPEET

D.V. woensdag **22 maart** zal er in de kerk van de Geref. Gemeente te Nunspeet, Brinkersweg 17, een evangelisatiedienst worden gehouden, waarin ds. A. Schreuder hoopt voor te gaan. Aanvang: 19.30 uur.

DISTRICTSAVONDEN

Ermelo

Op D.V. zaterdag **18 maart** hoopt dhr. W. Visser voor district Oost +16 een lezing te verzorgen met als thema: "Openbare geloofsbelijdenis". Deze bijeenkomst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Ermelo, Hanengewei 69. Aanvang: 19.30 uur.

Middelharnis

Op D.V. vrijdag **24 maart** organiseert het district Flakkee een -16 districtsavond in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Middelharnis, Chr. de Vrieslaan 40. Ds. G. van Manen zal een en ander vertellen over het werk van een dominee. Het thema is: "Wat doet de dominee?" Aanvang: 19.30 uur.

ZANGAVONDEN

Geldermalsen

In de Bethelkerk, Laan van Leeuwenstein 10 te Geldermalsen, zal op D.V. **18 maart** een koor- en samenzangavond worden gehouden. De medewerkende koren zijn: het gemengd koor "De Lofstem" uit Barendrecht en het gemengd koor "De Lofstem" uit Geldermalsen. Dhr. M. Last, voorlichter van het deputaatschap bijzondere noden, zal een appelwoord spreken over de aidsproblematiek in Afrika. Ouderling Huijser zal de opening en de sluiting verzorgen. Aanvang: 19.30 uur.

Lisse

Het gemengd koor "De Lofstem" te Lisse viert zijn 60-jarige bestaan. Naar aanleiding hiervan zal er op D.V. vrijdag **17 maart** een jubileumzangavond worden gehouden in de Salemkerk te Lisse. Naast het jubilerende koor zal ook het jongerenkoor "Laudate Deum" uit Ridderkerk zijn medewerking verlenen. Tevens wordt instrumentale medewerking verleend. Ds. C. Neele zal een appelwoord spreken. De collecte is bestemd voor de leeshoek van het inloophuis van de evangelisatiepost Alkmaar. Aanvang: 19.45 uur.

Nieuwerkerk

Het comité Schouwen-Duiveland van de Stichting Ontmoeting hoopt D.V. **18 maart**

een samenzangavond te organiseren in de kerk van de Geref. Gemeente te Nieuwerkerk, Molenstraat 16. Tijdens deze avond zullen psalmen gezongen worden uit de berijming van Datheen en uit die van 1773. De opening zal worden verzorgd door ds. A.J. Gunst, die ook een meditatie zal houden. De collecte is bestemd voor de Stichting Ontmoeting. Aanvang: 19.30 uur.

Tholen

De Stichting Musica Sacra organiseert op D.V. **25 maart** een samenzangavond in de Grote Kerk van Tholen, waarop uitsluitend psalmen van Datheen worden gezongen. De opening en de sluiting zullen worden verzorgd door ouderling J.A. Blik van de Geref. Gemeente te Krabbendijke, die ook een meditatie zal houden. Aanvang: 19.30 uur.

REGIONALE AVOND BOND VROUWENVERENIGINGEN IN SPRANGCAPELLE

Op D.V. donderdag **23 maart** zal er in de kerk van de Geref. Gemeente te Sprang-Capelle, Julianalaan 8, een regionale avond van de bond van vrouwenverenigingen van de Geref. Gemeenten worden gehouden.

Dhr. J.J. Grandia hoopt te spreken over: "Apologetiek, (uitleggen wat wij belijden)". De leiding berust bij evangelist H.J. v.d. Boogaart. Er zal een collecte worden gehouden t.b.v. vakantieweken voor mensen met een handicap. Aanvang: 19.30 uur.

OUDERAVOND HELPENDE HANDEN IN KOOTWIJKERBROEK

De afd. Veluwe van Helpende Handen organiseert op D.V. **30 maart** een ouderavond in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kootwijkerbroek, Kosterijweg 27. Ds. G. Beens hoopt te spreken n.a.v. het thema: "De waarde van het leven" vanuit Lukas 16:19-31 (De rijke man en de arme Lazarus). Vanuit Gods Woord zullen o.a. de volgende onderwerpen belicht worden: levensbeëindiging en donorcodocil. Ontvangst met koffie om 19.30 uur. Opening om 19.45 uur.

JAARVERGADERING HELPENDE HANDEN

De afd. Walcheren/Zeeuws-Vlaanderen van Helpende Handen nodigt hierbij ouders, leden van de afdeling, kerkenraadsleden, contactpersonen, medewerk(st)ers club Benjamin, vrijwillig(st)ers en andere belangstellenden uit om haar jaarvergadering te bezoeken op D.V. woensdag **22 maart** in de Ter Hoogkerk te

Middelburg-C. Na de huishoudelijke zaken zal dhr. C.J. Kardol, senior consulent bij de landelijke vereniging een inleiding houden over: "Een sociaal netwerk, een noodzaak!"

BIJEENKOMSTEN STUDENTENKRINGEN

Het is de bedoeling om voortaan vier keer per jaar de vergaderingen van de kringen aan te kondigen. Alle studenten aan universiteit of hogeschool zijn van harte welkom.

Kring Amsterdam

Thema: Galatenbrief van Luther
Plaats: bij studenten thuis; aanvang 18.00 uur, met maaltijd.
23 maart, Postjesweg 249,
13 april, Merkenburg 16
9 mei, Blokterstraat 1
info: jc.jobse@student.vu.nl

Kring Ede-Wageningen

Thema: Boek van dr. Ryle: Hebt u zekerheid?
Plaats: Chr. Ger. Kerk, Verl. Maanderweg 147 Ede
Aanvang: 19.45 uur
Vergaderingen 24 en 28 maart, 11 en 25 april, 9 en 23 mei
info: christel@filternet.nl

Kring Enschede/Rijssen

Plaats: Zuiderkerk Rijssen
Aanvang: 18.00 uur maaltijd, 19.30 uur vergadering.
6 april en 4 mei
info: antonie.beens@student.fontys.nl

Kring Leiden

25 april, 19.30 uur, Nachtegaallaan 7, Leiden
info: pcoele@kliksafe.nl

Kring Rotterdam

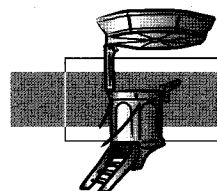
Thema: Thomas Boston; De viervoudige staat
Plaats: zaal Ger. Gem. Boezemsingel
Aanvang: 19.30 uur
28 maart; Begonnen herstel, de derde staat 11 april; De dood; hoopvol of hopeloos? De vierde staat
info: ggkringrotterdam@gmail.com

Kring Utrecht

Thema: Calvijn n.a.v. Handboek Institutie van dr. Van 't Spijker,
Plaats: zaal Ger. Gem. Bergweg 54, Utrecht
21 maart, aanvang 18.00 uur, met maaltijd 25 april aanvang 19.00 uur (hoofdstuk 17)
info: ggkringutrecht@gmail.com

Kring Zeeland

Plaats: Calvijncollege Goes, aanvang 19.30 uur
5 april, De Christenreis
26 april, De Christenreis
info: gertjanwisse@kliksafe.nl of 06-11265064

Predikbeurten

ZONDAG 19 MAART 2006

Aagtekerke 14.30 uur ds. Baan; Alblasserdam (in Havenkerk, Wilgenplein) 11.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.00 uur ds. Schreuder; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. Golverdingen; Amersfoort 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. G. Pater; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 18.45 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Driessen; Bodegraven 10.00 uur ds. Bac (H.D.); Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 18.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Brugge; Dordrecht 19.00 uur stud. De Waard; Drachten 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Emmeloord 19.00 uur ds. Bakker; Enschede 15.30 uur ds. J. Karels; Enter 14.30 uur ds. Meeuse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Gorinchem 10.00 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 15.00 uur stud. Van Belzen; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Driessen; Haarlem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Van der Net; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur ds. P. Mulder; Hilversum 15.30 uur ds. W. Harinck; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. Hoogerland; Hoogvliet 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Terlouw; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Melissant 15.00 uur ds. Brugge; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.), 14.30 en 18.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur stud. Van Belzen; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Verweij en 18.30 uur stud. Heijkamp; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Boogaard; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. Heijkamp; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Dijk;

Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Clements; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.00 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. De Jongste; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. Baaijens en 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.00 uur stud. Joosse; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 15.00 uur ds. L. Blok; Spijkenisse 15.00 uur ds. W.J. Karels; Sprang Capelle 14.30 uur ds. M. Karens; Stolwijk 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Golverdingen; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Vlissingen 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. Moens; Westzaan 18.30 uur ds. G. Pater; Wierden 9.30 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 19.00 uur ds. Van der Net; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 9.30 en 16.00 uur stud. De Waard; Zwolle 19.00 uur ds. Schot.

DINSDAG 21 MAART 2006

Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Hakvoort; Lisse 19.45 uur ds. Neele (bijbellezing); Moerkapelle 19.30 uur ds. De Jongste.

WOENSDAG 22 MAART 2006 (BIDDAG)

Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. M. Karens; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden en 19.30 uur ds. Van Aalst; Naaldwijk 14.30 en 19.30 uur ds. Van Dieren; Nieuw Beijerland 9.30, 15.30 en 19.30 uur ds. Van Krimpen; Utrecht 14.30 en 20.00 uur (H.D.) ds. Van der Net.

WOENSDAG 22 MAART 2006

Beekbergen 19.30 uur ds. Hakvoort; Borssele 19.30 uur ds. Schipper; Brakel 19.30 uur ds. Mondria; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (bijbellezing); Doetinchem 19.30 uur ds. Kleppe; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (bijbellezing); Melissant 19.30 uur ds. Verweij; Nieuwdorp 19.30 uur ds. De Heer; Nunspeet 19.30 uur ds. Schreuder; Opperdoes 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Rijssen-West 19.30 uur ds. D. de Wit; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Schot; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Beens; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van Gelder; Stolwijk 19.30 uur stud. Heijkamp; Vlaarding 19.30 uur stud. De Waard; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder (bijbellezing); Westkapelle 19.30 uur stud. Joosse; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld (bijbellezing); Zoetermeer 19.30 uur stud. van Belzen; Zwolle 19.30 uur ds. Melis.

DONDERDAG 23 MAART 2006

Bodegraven 18.30 uur ds. Mondria; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Verweij; Kamperland 19.30 uur ds. Van der Net; Krabbendijke 14.30 uur ds. J. de Pater (huw.bev.); Poortugaal 19.30 uur ds. Gunst; Putterhoek 19.30 uur ds. L. Blok; Ridderkerk 19.30 uur ds. Meeuse; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Veenendaal; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Silfhout.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. 19 maart 10.00 uur leesdienst en 17.30 uur ev. G. Baan.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. 19 maart 10.30 uur ev. G. Baan en 17.00 uur ev. J. Krijgsman.

Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open. U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Te huur in **Yerseke** (zld) 6 pers. vakbungalow. Bezet.wk.30-31-32.
In voor seizoen 55+ 20% korting
0113-573540. rek.naar d.v. bruksvoort
Ambachtsherenlaan 47.
4401 JP Yerseke

Te huur, mooie **stacaravan** op minicamping De Lingehoeve te **Spijk**.
Gezellig en kindvriendelijk.
Korting in voor- en naseizoen.
0183-628864

ZEELAND:

(Biervliet) Te
Huur: Ons nieuw
gezel. Luxe

vak.verblijf. 2 - 8 pers. Rustig achter
boerderij, Verhuur hele jaar.

Bezet: Wk 18,22, 26, 28-38

Tel: 0115-482191. Leuke prijs!

www.braakmanzicht.nl

NUNSPEET, te koop: mooie en
zeer goed onderhouden **vrijstaande
semi-bungalow** op royale kavel met
2 slaapkamers en een **badkamer** op
de begane grond .vr.pr € 439.000,-
Tel 030-2284880 of 0341-264040

TSJECHIË: Goedkope gezins-
vakantie? Laatste weken van juni
(€350/week) en de eerste twee
weken van juli (€525/week) zijn nog
vrij. Ons prachtig gelegen en zeer
complete gezinsvakantiehuis, ca. 900
km, nabij Reuzengebergte, 8-10 pers.
Bel met fam Van der Ham of fam.
Pors, 0653134593 of 0654922825.

KAN IK WEL BELIJDENIS DOEN?

Dit is één van de vragen die aan de
orde komen in het boek 'Christen
zijn in kerk en wereld', waarin
auteur Adriaan van Belzen een aan-
tal onderwerpen besprak met 9
bevindelijk-gereformeerde predi-
kanten, o.a. G. Bouw, M. van
Kooten, A. Kort, F. Mallan, L.W. v/d
Meij, J. Veenendaal en W. Visscher.
Andere behandelde thema's zijn:
het verband tussen belijdenis doen
en het Heilig Avondmaal, de ware
Kerk, jongerenpastoraat, verant-
woord mediagebruik, de positie
van de vrouw, de toekomst van de
kerk enz.

€ 18,90

Prijs (excl. verzendkosten)

Bestellen: Tel. 0342-421031

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Wij verzorgen begrafenissen in alle
plaatsen op de Veluwe en in Rijssen
en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging
of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

Collectebonnen machinaal tellen?

vraag demo en/of referentie

0548-515415

BOEDER COMFORT KLEDING

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Preekjassen- Jacquets - Pantalons

Streepjassen - Overhemden -

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Glashorst 123a - Scherpenzeel (Bezoek graag op afspraak)
Telefoon: 06-53215334 / 033-2778068 / 2589830

SERVICE AAN HUIS MOGELIJK!

Welke vutters of gepensioneerden
willen vakantie woningruil?

Aangeboden:

vrijstaande woning te Rijssen.

Gevraagd: woning te

Zoutelande of omgeving.

Periode: in overleg.

Tel.: 06-11238323

Stichting China

Veenendaal

Kinderellende in China

"Wij hebben geen huis.
Ik leef op een vuilnisbelt!
Krijg ik eten
en een kinderbijbel?"

giro 320666

Info/secretariaat:

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal

e-mail info@stichtingchina.nl

Giro 320666 t.n.v. Stichting China

www.stichtingchina.nl

tel. 0318-510320

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:

Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

**Stolk
Orgels**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Orgelbouw Advies Commissie
 een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
 Dhr. H. den Hollander
 Tel. (010) 435 44 35

VOGG
 Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

T.H. Mooie bungalow's
 v.a.g.v. rustige omgeving met speeltuin en overdekt zwemmen 55+ buiten schoolvk 20% korting.
 Bel voor folder info tel 0548-512790.

begrafenisverzorging T. den Hollander
 Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
 Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
 Geen crematies.
 Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
 3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

GEHANDICAPT en toch KAMPEREN! Volledig aangepaste stacaravan in Zeeland te huur.
 Info: 0548-541150 (na 18.30 uur).

Te huur: **6-pers. STACARAVAN** (3 slaapkamers) op rustige camping bij bos, wei en hei in Rijssen. (ook mei-vak.) Tel. 0548-521280.

NatuursteenHuis
 vakmensen vertalen uw wensen

Zandee & De Kuijper heet sinds kort NatuursteenHuis. Onveranderd is ons vakmanschap en onze persoonlijke service. Wij vertalen uw wensen in een gedenkteken van steen, glas of metaal of een unieke combinatie.
 Kijk ook eens op: www.natuursteenhuis.nl

Goes tel (0113) 216555
 Middelburg tel (0118) 612579
 ook voor leveringen buiten Zeeland

Zandee & De Kuijper

STICHTING HET BRAAMBOS

VERSCHENEN:
Nagelaten Brokken deel V, met geschriften van J.C. Philpot en J. Mackenzie (dagboek) en over S.L. Philpot-Keal. 144 pagina's, € 7,50. ISBN-nr. 90-77502-29-7. Verkrijgbaar bij Stichting het Braambos of bij de boekhandel.
 De stichting heeft ten doel om niet eerder verschenen werken van Engelse 'Strict Baptists', met name van **J.C. Philpot**, uit te geven. Tel./Fax.: 078-6933783

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010-458 31 12
 voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
 D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsen bv
 DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
 Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
 Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
 Theologische werken - Dagboeken
 Bijbel- en Catechismusverklaringen
 Leesboeken voor jong en oud
 Voordeelaanbiedingen
 Tweedehands en Antiquarisch
 Psalm- en Muziekboeken
 Bladmuziek (noten en klavarskribo)
 CD's en Musicassettes
 Boeken- en CD-bonnen
 Wens- en Gelegenheidskaarten

Oosterland (Zld): v.a. mei vak. huis te huur, voor 2 pers. op boerderij, vrij uitzicht.
 Tel. 0111-644950

Laserspeed
 LASERGRAVEREN IN VEEL MATERIALEN

Bijv. In spiegels: -Trouwtekst
 -Foto
 -Bedrijfslogo/pand

Ook uw adres voor trouw-belijdenisteksten

C. van Veldhuizen
 Vogelwikke 25
 3773 CP Barneveld
 Tel. 0342-444008

Tevens voor al uw gegraveerde relatie geschenken

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
 3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rheden e.o.

RST
 Zorgverleners

KRAAMZORG
THUIZORG

RST Zorgverleners.
 600 zorgverleners staan voor u klaar!
 Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
 Of wordt zelf RST Zorgverlener!
 Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
 Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
 3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Te huur **ruime vakantiewoning** in Zuid-Alberta, Canada, omgeving van Lethbridge.
 Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken.
 Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
 Hollands sprekend.

Gevraagd: **"Matroos"** op MS Helena-Johanna. Leeftijd 17 tot 24 jaar. Vaart beneden Rijn. Weekenden vrij.
 L.N.O.T.K. H. Heuvelman, 078-6918226 of 06-53293807.

LEERKRACHTEN NODIG
CALVIN CHRISTIAN SCHOOL
 in Alberta, Canada

De laatste twee jaren zijn wij per jaar verblijd met twee leerkrachten uit Nederland! Wij vragen er een paar bij voor het komende schooljaar, 2006-2007, in de lagere en hogere groepen.

Neem voor verdere informatie contact op met:

Dhr. J.P. de Wilde (Nederland):
 tel. 0182 613257
 Directeur: William Grisnich:
 tel. 001 403 320 1650
 (tussen 16.00uur en 06.30uur, ned. tijd)
 Email: wgrisnich@ccschool.ca